

Sygnatura akt III Nsm 34/23

POSTANOWIENIE

Dnia 19 października 2023 roku

Sąd Rejonowy w Kole III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Pietruszka

Protokolant: st. sekr. sąd. Alicja Kleczkowska

po rozpoznaniu w dniu 19 października 2023 roku w Kole

na rozprawie

sprawy z urzędu

z udziałem M. K. (1), P. P. (1) oraz A. P. (1)

o zmianę sposobu ograniczenia władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi O. i P. rodzeństwem P. przez ustanowienie rodziny zastępczej dla małoletnich

postanawia:

I. Zmienić postanowienie Sądu Rejonowego w Koninie z dnia 7 czerwca 2022 roku w sprawie sygnatura III Nsm 349/22 w ten sposób, iż ograniczyć uczestnicze M. K. (1) władzę rodzicielską nad małoletnimi dziećmi: P. P. (4) ur. (...) oraz O. P. ur. (...), przez umieszczenie w spokrewnionej rodzinie zastępczej w osobie brata P. P. (1), zam. Leśnictwo 18, (...)-(...) Ś.,

II. Ustalić, iż miejscem zamieszkania małoletnich O. i P. rodzeństwa P., jest miejsce zamieszkania rodziny zastępczej.

III. Rozszerzyć uprawnienia rodziny zastępczej i zezwolić P. P. (1) na podejmowanie wszelkich czynności związanych z realizowaniem przez małoletnich O. i P. rodzeństwa P. obowiązku szkolnego oraz związanych z ich leczeniem.

IV. Zobowiązać (...) Centrum Pomocy (...) w K. do składania w terminie co 6 miesięcy sprawozdań dotyczących sytuacji rodziny i udzielanej pomocy, jak również prowadzonej pracy z rodziną, przy czym termin pierwszego sprawozdania ustalić na dzień 31 marca 2024 roku.

V. Kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

Sędzia:

Agnieszka Pietruszka

Sygnatura akt III Nsm 34/23

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20.01.2023 r. Sąd na podstawie art. 570 kpc z urzędu wszczął postępowanie o zmianę sposobu ograniczenia M. K. (1) władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi O. P. oraz P. P. (4) przez umieszczenie małoletnich w pieczy zastępczej. Przyczyną wszczęcia postępowania był wniosek kuratora zawodowego który wskazał, iż postanowieniem z dnia 07.06.2022 r. Sąd Rejonowy w Koninie, ograniczył M. K. (1) władzę rodzicielską nad

dziećmi poprzez ustanowienie nadzoru kuratora sądowego. Rodzina od samego początku funkcjonowała niestabilnie, małaletnia O. dokonywała samookaleceń. Prowadzone były z nią rozmowy przez szkolnego psychologa i pedagoga, następnie także z matką na terenie szkoły, przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego (...) W.. Z rodziną pracował doświadczony kurator społeczny. Ustalono dalszą pracę z małaletnią poprzez wystąpienie dla niej o pomoc psychologiczną w poradni psychologiczno-pedagogicznej, która się jeszcze nie rozpoczęła. Na dzień 6.12.2022 r. został wyznaczony termin konsultacji psychiatrycznej, którego matka nie zrealizowała. Małaletnia ponownie pocięła rękę 17/18.01.2023 r., ponieważ matka mimo zobowiązania jej do pobytu z córką w S., zapewnienia córce opieki psychologicznej, podjęcia terapii odwykowej, przebywała w tym czasie u ojca najmłodszego dziecka w miejscowości Cegielnia (...). M. K. (1) zabrała ze sobą syna P., co dodatkowo sprowokowało O. do tego czynu. Małaletnia w dniu 20.01.2023 r. odbyła wizytę u psychologa, a z informacji pracownika socjalnego wynika, że miała sporządzony list pożegnalny. Uczestniczka M. K. (1) jest osobą uzależnioną od alkoholu. Według pozyskanych informacji, piła w trakcie ciąży oraz po urodzeniu małaletniego A.. Uzależniony od alkoholu jest również jej obecny partner L. S., który źle traktował dzieci partnerki. Sytuacje konfliktowe skutkowały interwencją policji, w wyniku której O. i P. trafili pod pieczę przyrodniego brata. Uczestniczka mimo składanych kuratorowi deklaracji nie zdecydowała się wrócić do swojego domu rodzinnego, ale postanowiła kontynuować związek z L. S.. Poza tym, kurator powziął informację, iż uczestniczka kierowała samochodem pod wpływem alkoholu i doszło do wypadku. Jechała z nią wówczas małaletnia O.. M. K. (1) jest niestabilna w swoich decyzjach, kieruje się własnym interesem, nie ma na uwadze zdrowia i psychicznego samopoczucia małaletnich dzieci.

W piśmie z dnia 16.02.2023 r. uczestniczka M. K. (1) wskazała, iż nie zgadza się na ograniczenie jej władzy rodzicielskiej nad małaletnimi dziećmi. W uzasadnieniu podniosła, iż bardzo kocha swoje dzieci, tęskni za nimi i je odwiedza. W uznaniu uczestniczki P. bardzo za nią tęskni i mocno przeżywa odwiedziny, zaś O. pozwala sobą manipulować i słucha nieprawdziwych informacji na jej temat. M. K. (1) wskazała, iż została niesłusznie oceniona, że lubiła sobie wypić. To małaletni zawsze byli dla niej na pierwszym miejscu, a poza tym O. i P. w uznaniu matki nigdy nie skarżyli się, że dzieje im się krzywda.

Uczestnik P. P. (1) oświadczył, że jeżeli Sąd zdecyduje o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej to wyraża zgodę na sprawowanie funkcji rodziny zastępczej. Uczestniczka A. P. (1) poparła stanowisko uczestnika.

Sąd ustalił co następuje :

Małaletni O. P. (ur. (...)) oraz P. P. (4) (ur.(...)) są dziećmi K. P. i M. K. (1). Ojciec małaletnich zmarł w październiku 2020 r.

Postanowieniem z dnia 7.06.2022 r. Sąd Rejonowy w Koninie ograniczył M. K. (1) wykonywanie władzy rodzicielskiej nad dziećmi poprzez ustanowienie nadzoru kuratora nad sposobem jej wykonywania. M. K. (1) mieszkała wówczas w miejscowości L. (gm Ś.), w domu zmarłego ojca dzieci. Przyczyną wszczęcia postępowania były informacje Ośrodka Pomocy (...) w Ś. oraz wywiad środowiskowy sporządzony przez kuratora. Ośrodek pomocy społecznej podnosił, iż matce małaletnich w lutym 2021 r. przydzielono asystenta rodziny, albowiem pojawiły się doniesienia, iż M. K. (1) spożywała alkohol w sposób niekontrolowany. Dzieci nie uczęszczały systematycznie do szkoły, a ich nieobecności nie były usprawiedliwiane. Małaletni uzyskiwali złe oceny. Matka małaletnich spotykała się z mężczyzną, u którego nocowała, a na ten czas zawoziła dzieci do swojego ojca i brata, którzy mieszkali w miejscowości S. (gm. W.). M. K. (1) była mobilizowana do podjęcia leczenia w trybie stacjonarnym, co wzbudzało jej sprzeciw. Ośrodek pomocy społecznej informował również, że małaletnia O. w dniu 28.03.2022 r. poinformowała telefonicznie, iż matka znajduje się pod wpływem alkoholu, a mimo to chciała kierować samochodem. Po przebadaniu okazało się, iż uczestniczka miała 0,36 mg/l w wydychanym powietrzu. Do czasu wytrzeźwienia dzieci zabezpieczono u ich przyrodniego brata A. P. (2). Również w ocenie kuratora sytuacja opiekuńczo-wychowawcza małaletnich nie była stabilna.

W dniu 1.06.2022 r. kurator objął nadzór nad sposobem wykonywania przez M. K. (1) władzy rodzicielskiej nad małaletnimi dziećmi na mocy postanowienia z dnia 19.05.2022 r, którym Sąd z urzędu udzielił zabezpieczenia na czas trwania postępowania.

M. K. (1) była zarejestrowana w urzędzie pracy. Współpracowała z asystentem rodziny, lecz wykazywała niską motywację do zmian. Spodziewała się kolejnego dziecka.

O. P. uczęszczała do IV – ej klasy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ś.. Małoletnia korzystała z konsultacji u pedagoga. W trakcie spotkań Informowała o spożywaniu przez matkę alkoholu, pozostawianiu w związku z mężczyzną, który miał jej płacić za czas spędzany w jego towarzystwie. Małoletni P. P. (4) chodził do III – ej klasy Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Ś.. Chłopiec był badany w poradni psychologiczno- pedagogicznej. Jak wynikało z obserwacji pedagoga szkolnego, O. przejęła rolę matki w sprawowaniu opieki nad młodszym bratem. Małoletnia była bardzo rozwinięta społecznie i patrzyła na świat oczyma dorosłego człowieka. P. łatwo nawiązywał kontakty z rówieśnikami. Nie zawsze jednak wywiązywał się z obowiązków szkolnych i dość często opuszczał zajęcia lekcyjne. Był mało aktywny na lekcjach, czytał w wolnym tempie, popełniał błędy w przepisywaniu tekstu z tablicy oraz pisaniu z pamięci. Nadto miał problemy w zakresie gramatyki. Matka małego rzadko uczęszczała na zebrania klasowe. Posiadała znikomą wiedzę o wynikach szkolnych syna. O. małego do szkoły przychodzili zadbani. Byli objęci pomocą w formie bezpłatnego dożywiania w stołówce szkolnej. Mimo pojawiających się trudności O. zakończyła naukę w IV – ej klasie ze średnią ocen 4.0 i bardzo dobrym zachowaniem, a P. uzyskał promocję do IV – ej klasy.

M. K. (1) związała się z L. S., który mieszka w miejscowości Cegielnia (...) gm. W.. O. była niezadowolona, że matka w weekendy jeździła do partnera, zaś dzieci pozostawiała pod opieką swojego ojca lub pasierba A. P. (2) i jego partnerki. Uczestniczka korzystała regularnie ze wsparcia finansowego ośrodka pomocy społecznej w formie zasiłków celowych oraz okresowych. Z uwagi na ciężą pozostawała pod kontrolą lekarza ginekologa, do którego systematycznie uczęszczała na wizyty. Matka małych nie przyznawała się do uzależnienia od alkoholu, nie dostrzegała konieczności podjęcia terapii, mimo iż ze środowiska wielokrotnie docierały sygnały o niekontrolowanym spożywaniu przez nią alkoholu. Podczas wizyt w środowisku kurator nie zastał jednak matki małych w stanie po spożyciu alkoholu. Mimo upomnień oraz otrzymywanych mandatów uczestniczka naruszała przepisy prawa ruchu drogowego, jeżdżąc bez uprawnień.

Gminna Komisja (...) podjęła działania w celu skierowania matki małych na leczenie odwykowe. M. K. (1) nie podjęła współpracy z komisją, wobec czego wystąpiono z wnioskiem do sądu o zobowiązanie jej do podjęcia leczenia.

O. sygnalizowała, że matka sporadycznie spożywa alkohol. M. K. (1) początkowo zaprzeczała tym informacjom lecz ostatecznie przyznała, że nie zachowuje abstynencji. Nie dostrzegała negatywnego wpływu alkoholu na ciężą, czy także negatywnych konsekwencji w związku ze sprawowaniem opieki nad dziećmi w stanie nietrzeźwości.

M. K. (1) w sierpniu 2022 r. zdecydowała się przeprowadzić wraz z dziećmi do L. S.. W konsekwencji dalsze prowadzenie postępowania wykonawczego przekazano tutejszemu Sądowi. Małoletni miały własny pokój, odpowiednio wyposażony, nie czuły się jednak dobrze w nowym miejscu zamieszkania.

W chwili przejścia nadzoru, po zmianie miejsca zamieszkania, O. i P. uczęszczali do Szkoły Podstawowej w S.. W dniu 25.11.2022r. w miało miejsce spotkanie w sprawie O., w którym brali udział dyrektor szkoły, pedagog, psycholog oraz asystent rodziny. Podczas tego spotkania psycholog przekazał informację, iż małoletnia przyznała się do aktów samookaleczania. Dziewczynka czuła się niepotrzebna i uznawała siebie za "intruza" w domu partnera matki. M. K. (1) przyznała, że nie zauważyła w postępowaniu córki niepokojących zachowań. Nie miała świadomości, że córka nie odnajduje się w nowym środowisku. Zobligowano matkę do zapewnienia córce stałej pomocy psychologicznej.

W dniu 2.12.2022 r. miało miejsce kolejne spotkanie, albowiem dyrektor podczas lekcji wychowania fizycznego zauważył na rękach dziewczynki ślady po cięciach. Z opinii pracowników szkoły wynikało, iż O. jest bardzo negatywnie nastawiona do matki. Dziewczynka przyznała, że okalecza się od września 2022 r. oraz stwierdziła, że najlepiej czuje się w domu przyrodniego brata, zamieszkałego w Leśnictwie. Z pomocą pedagoga szkolnego przygotowano wniosek do Powiatowej Poradni P.- Pedagogicznej w Ś. o udzielenie jej pomocy psychologicznej. Asystent rodziny ustalił termin wizyty u psychiatry, o czym poinformował uczestniczkę. M. K. (1) nie stawią się na wyznaczony termin, zasłaniając się brakiem pieniędzy.

M. K. (1) nie stawiała się także na spotkania z terapeutą, zaprzeczając nadużywaniu alkoholu. W trakcie jednej z wizyt kuratora, L. S. spał, będąc pod wpływem alkoholu i nie można było nawiązać z nim kontaktu.

W dniu 15.12.2022 r. M. Kamińska urodziła syna A.. L. S. uznał dziecko.

W dniu 4.01.2023 r. miała miejsce interwencja policji w związku z konfliktem pomiędzy małoletnią O. a L. S.. Małoletnia zawiadomiła, iż partner matki może znajdować się pod wpływem alkoholu. Badanie stanu trzeźwości nie zostało wykonane, ponieważ partner uczestniczki oddalił się z domu. W związku z zaistniałą sytuacją przyrodni brat A. P. (2) zabrał O. i P. do swojego domu.

W dniu 9.01.2023 r. M. K. (1) odbyła wizytę u dyrektora Szkoły Podstawowej w S. i zabrała dokumenty w celu przeniesienia O. i P. do szkoły w Ś.. Małoletni od dnia 10.01.2023 r. mieli trafić do swoich poprzednich klas. Uczestniczka przebywała w S. i deklarowała pozostanie z dziećmi w tej miejscowości w przypadku przyjęcia dzieci po swoją pieczę. W domu tym zamieszkiwał też dziadek małoletnich W. K. i brat uczestniczki M. K. (2). Uczestniczka pozostawała nadal w kontakcie z partnerem, z którym planowała wziąć ślub. Jednocześnie twierdziła, że do czerwca 2023 r. dzieci będą uczyć się w szkole w Ś..

W dniu 17.01.2023 r. kurator zawodowy złożył niezapowiedzianą wizytę w dotychczasowym miejscu zamieszkania M. K. (1), tj. Cegielnia (...), gdzie zastał ją z synem A. i partnerem L. S.. M. K. (1) oświadczyła, iż pozostaje w miejscu zamieszkania partnera. W ocenie uczestniczki P. chciał być z matką i dlatego ustalono, że będzie dowożony na przystanek w S.. O. miała natomiast pozostać pod pieczę wuja i dziadka. O. ponownie dokonała samookaleczenia i napisała list pożegnalny. Małoletnia opowiadała w szkole, że czuje się niczyja. Uważała, iż matka wybrała partnera i w sytuacjach konfliktowych staje po jego stronie. Czuli również, że matka faworyzowała brata. Nie mogła pogodzić się z tym, że matka po śmierci ojca szybko nawiązała nową znajomość. O., zarówno O. jak i P., nie byli dobrze traktowani przez partnera matki. L. S. wyzywał ich np. od bękartów. Matka w tym czasie kazała dzieciom być cicho, nie odzywać się. M. K. (1) przyznała, iż podczas jednej z kłótni, kiedy partner był nietrzeźwy „jego ręka poszła za daleko”. O. często kontaktowała się z przyrodnim rodzeństwem, informując ich też o zachowaniu matki. W czasie pobytu małoletnich w Leśnictwie rodzeństwo zauważyło, że O. przeglądała strony internetowe „jak się zabić, jak się samookaleczać”. P. rozmawiając z rodzeństwem przez kamerkę, kategorycznie i z płaczem mówił, że nie chce być z matką w Cegielni- (...). Według małoletniej matka miała zmusić go do nocowania u siebie, a nadto straszyla domem dziecka.

Na 20.01.2023 r. zostało ustalone spotkanie O. z psychologiem. Po tej wizycie konieczna okazała się konsultacja psychiatryczna.

W ocenie pracownika socjalnego M. K. (1) była osobą nie współpracującą, mijającą się z prawdą, np. telefonowała, że jej nie ma i żeby do niej nie przyjeżdżać, po czym okazywało się, że jednak była w domu.

Postanowieniem z dnia 20.01.2023 r. Sąd z urzędu udzielił zabezpieczenia i uregulował sposób roztoczenia pieczy nad małoletnimi, w ten sposób, iż umieścił ich w rodzinie zastępczej, której obowiązki tymczasowo powierzył A. P. (1) oraz P. P. (1). Zabezpieczony został również małoletni A. z tym, że został umieszczony w pogotowiu rodzinnym.

Po zabezpieczeniu małoletnich w pieczy zastępczej, M. K. (1) wraz z partnerem ustalili wizyty u terapeuty do spraw uzależnień. M. K. (1) miała się postarać o skierowanie na oddział odwykowy.

W dniu 10.02.2023 r. kurator złożył kontrolną w miejscu zamieszkania M. K. (1). Uczestniczki nie było w domu, natomiast L. S. był pijany, brudny, w znikomym kontakcie. Po przyjeździe, M. K. (1) na widok kuratora i nietrzeźwego partnera wybiegła z domu. Następnego dnia napisała kuratorowi, że ona nie potrzebuje terapii, lecz jej partner, tym samym zmieniając narrację, gdyż wcześniej twierdziła, że partner nie pije.

W okresie od 27.02. do 9.03.2023 r. L. S. odbył leczenie detoksykacyjne w szpitalu w R.. Następnie w okresie od 9.03. do 2.05.2023 r. odbył terapię przeciwalkoholową i otrzymał zalecenie dalszego leczenia w poradni terapii uzależnień oraz grupach samopomocowych. M. K. (1) przebywała na Oddziale (...) w K. w okresie od 15.03.2023 r. do 4.05.2023

r., gdzie ukończyła podstawowy program terapii uzależnienia od alkoholu. Zalecono jej dalsze leczenie w poradni oraz udział w mitingach AA.

Uczestniczka pozostawała w kontakcie telefonicznym z O. i P.. Miała do nich pretensje, że O. powiedziała o wszystkim służbom socjalnym i kuratorowi. O. i P. zaakceptowali pobyt w rodzinie zastępczej. Małoletni regularnie uczęszczali do szkoły, prawidłowo funkcjonowali w środowisku szkolnym, nie stwarzali trudności wychowawczych. P. P. (1) wykazywał zainteresowanie edukacją małych dzieci, motywował dzieci do nauki. A. P. (1) nawiązała systematyczny kontakt ze szkołą i wychowawcą klasy.

M. K. (1) zachowywała abstynencję i uczestniczyła w spotkaniach z terapeutą. Natomiast L. S. pomimo odbycia terapii złamał abstynencję. Matka małych dzieci spotkała się z nimi podczas weekendu. Zabierała wówczas dzieci do ich wcześniejszego miejsca zamieszkania w S.. Na noc wracała do partnera, zaś dzieci zostawały z dziadkiem. Sąd wyraził także zgodę na urlopowanie małych dzieci do matki w okresie od 3 do 30.07 br. Ponieważ partner uczestniczki był nietrzeźwy, O. i P. zadzwonili po dziadka aby przyjechał po nich i odwiózł do brata. Małoletni nie chcą mieć kontaktu z L. S..

W bieżącym roku szkolnym O. chodzi do VI – ej klasy, a P. do V – ej klasy Szkoły Podstawowej w Ś.. Małoletni osiągają pozytywne oceny i nie stwarzają trudności opiekuńczo-wychowawczych. O. pozostaje pod opieką lekarza psychiatry i psychologa. Jest również objęta opieką lekarza pediatri, stomatologa i ortodonta. Nie dokonuje już samookaleczeń. P. jest dzieckiem zdrowym i nie wymaga specjalistycznego leczenia. Pozostaje pod opieką pediatri i stomatologa. P. P. (1) wraz z partnerką dba o realizację obowiązku szkolnego przez małych dzieci. Systematycznie współpracuje z (...) Centrum Pomocy (...) w K., wychowawcami. Opiekunowie wykazują również troskę o zdrowie małych dzieci, przestrzegają terminów wizyt lekarskich, stosuje się do zaleceń specjalistów.

W dniu 2.10.2023 r. mały P. miał urodziny. M. K. (1) mimo zaproszenia przez syna nie przyjechała na urodziny, ograniczając się do kontaktu telefonicznego.

P. P. (1) od kilkunastu lat pozostaje w nieformalnym związku z A. P. (1), z którą ma synów P. i A.. P. P. (1) jest zatrudniony na umowę o pracę jako drwal – pilarz, zaś A. P. (1) zajmuje się domem. (...) małżonków P. wymagają uwagi ze względu na stan zdrowia. Małoletni P. choruje na cukrzycę typu I - go, natomiast A. ma stwierdzoną wadę serca, a w 2019 r. przeszedł także udar. A. P. (1) otrzymuje świadczenie pielęgnacyjne z tytułu opieki nad synem.

Rodzina mieszka w miejscowości L., gmina Ś.. O. i P. mają miejsce do nauki, zabawy i odpoczynku. Pozostają w dobrych relacjach z dziećmi opiekunów. W tym samym domu zamieszkuje A. P. (2) z narzeczoną.

P. P. (1) nie był karany sądownie. Nie ingerowano w zakres jego władzy rodzicielskiej względem małych dzieci synów. P. P. (1) posiada właściwą motywację i predyspozycje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Nadto, prawidłowo zaspokaja potrzeby rozwojowe O. i P. oraz zapewnia im poczucie bezpieczeństwa i stabilizacji życiowej. Daje rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej.

M. K. (1) nie kontaktuje się z P. P. (1) i jego partnerką. Nie uczestniczy w życiu dzieci. Kontakt z dziećmi ma jedynie w miejscu zamieszkania swojego ojca. Nie czyni starań w celu odbudowy relacji z małymi dziećmi. Nie współpracuje także z Ośrodkiem Pomocy (...) w W. i unika kontaktów z pracownikami. M. K. (1) nie łoży na utrzymanie dzieci.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie : zeznań świadka M. N. k.65-65v, a ponadto na podstawie dokumentów: notatki kuratora z dnia 20.01.2023 r. k.13-14; pisma (...) Centrum Pomocy (...) w K. z dnia 23.01.2023 r. k.16; opinii (...) Centrum Pomocy (...) w K. z dnia 26.01.2023 r. k.17-18; zaświadczeń lekarskich k.19; opinii psychologicznej predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej spokrewnionej k.20-22; oświadczeń z dnia 23.01.2023 r. k.23-24; zapytań o udzielenie informacji o osobie k.25-26; pisma Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy (...) w Ś. z dnia 23.01.2023 r. k.27; wydruków z Rejestru Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dnia 23.01.2023 r. k.28-29; sprawozdania z wywiadu środowiskowego z dnia 28.04.2023 r. k.54-55; dokumentacji medycznej k.56-64; opinii Opiniodawczego Zespołu (...) w K. z dnia 18.07.2023 r. k.75-84; ocen (...) Centrum Pomocy

(...) w K. z dnia 12.10.2023 r. wraz z załącznikami k.95-108 oraz na podstawie akt III Opm 46/22 Sądu Rejonowego w Kole.

Na przyznanie im waloru wiarygodności, w ocenie Sądu, zasługiwały zeznania świadka M. N. (kuratora zawodowego), gdyż były szczere, logiczne i rzeczowe, a ponadto korespondowały z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym. Jednocześnie zaznaczyć wypada, iż uczestnicy nie zgłaszali zastrzeżeń do zeznań tego świadka.

Wartość dowodowa dokumentów zgromadzonych w sprawie oraz w aktach III Opm 46/22 Sądu Rejonowego w Kole, nie budzi żadnych wątpliwości.

Jako wiarygodną Sąd uznał opinię Opiniodawczego Zespołu (...) w K., albowiem została sporządzona w sposób rzetelny i fachowy oraz zgodnie z przyjętymi standardami i metodami badawczymi. Powyższa opinia okazała się zatem w pełni przydatna do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, tym bardziej, że żaden z uczestników jej nie kwestionował.

Sąd zważył co następuje :

Na gruncie niniejszej sprawy Sąd z urzędu rozważał okoliczności dotyczące wykonywania władzy rodzicielskiej przez uczestniczkę M. K. (1), zwłaszcza czy zachodzą przesłanki do zmiany sposobu ograniczenia władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi O. i P. rodzeństwem P. przez ustanowienie rodziny zastępczej dla małoletnich.

Zgodnie z art. 577 kpc Sąd opiekuńczy może zmienić swe postanowienie nawet prawomocne, jeżeli wymaga tego dobro osoby, której postępowanie dotyczy.

W realiach przedmiotowej sprawy, Sąd uznał, że zachodzą przesłanki do dokonanie zmiany sposobu ograniczenia uczestnicze władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi.

Zgodnie z art. 109 § 1 kro jeżeli dobro dziecka jest zagrożone, sąd opiekuńczy wyda odpowiednie zarządzenia. Stosownie zaś do art. 109 § 2 pkt 5 kro Sąd opiekuńczy może w szczególności zarządzić umieszczenie małoletniego w rodzinie zastępczej (...). Zarazem jak wynika z art. 112³ § 1 kro umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej może nastąpić jedynie wówczas, gdy uprzednio stosowane inne środki przewidziane w art. 109 § 2 pkt 1-4 oraz formy pomocy rodzicom dziecka, o których mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nie doprowadziły do usunięcia stanu zagrożenia dobra dziecka, chyba że konieczność niezwłocznego zapewnienia dziecku pieczy zastępczej wynika z poważnego zagrożenia dobra dziecka, w szczególności zagrożenia jego życia lub zdrowia.

Zważywszy, że w świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, uczestniczka M. K. (1) pomimo nadzoru kuratora, współpracy z asystentem rodziny ostatecznie nie zrewidowała swojego postępowania i postawy rodzicielskiej w sposób, który gwarantowałby właściwe sprawowanie pieczy na dziećmi. W konsekwencji konieczne okazało się umieszczenie małoletnich w spokrewnionej rodzinie zastępczej w osobie brata P. P. (1). W środowisku rodzinnym stworzonym przez matkę z partnerem L. S. małoletni nie posiadali bowiem stabilnych warunków do prawidłowego rozwoju i wzrostu. Początkowo przyjmowana pozytywnie przez małoletnich decyzja ich matki o przeprowadzeniu się do partnera, gdzie mieli mieć lepsze warunki, ostatecznie okazała się błędna. O. wyrażała swój jawny sprzeciw wobec nieprawidłowych zachowań L. S. względem niej i brata P., oraz ujawniała okoliczności dotyczące nadużywania przez niego alkoholu. Małoletnia nie radząc sobie z emocjami, wobec braku wsparcia ze strony matki zaczęła się samookaleczać. Mimo interwencji służb matka nie zrealizowała jednak wizyty u psychiatry. M. K. (1), również borykająca się z problemem alkoholowym, początkowo podjęła kroki, aby przenieść dzieci do szkoły w Ś., gdzie uczyły się przed przeprowadzką i zamieszkać z nimi u swojego ojca w S.. Ostatecznie jednak wbrew składanym deklaracjom utrzymywała kontakt z partnerem, rozdzielając czasowo O. z P., którą pozostawiła pod opieką swojego ojca i brata. Mimo urodzenia syna A., pochodzącego ze związku z L. S., nie utrzymywała abstynencji. Małoletnia O. była przeciążona sytuacją stworzoną przez matkę, w której przejmowała rolę opiekuńczą wobec brata P., a po urodzeniu A. również wykazywała troskę o niego ze względu na niefrasobliwość matki.

Zdaniem Sądu, w świetle poczynionych ustaleń, nie może być mowy o powrocie O. i P. pod bezpośrednią pieczę matki. Wprawdzie M. K. (1) i jej partner ukończyli terapię przeciwalkoholową, a uczestniczka deklaruje uczęszczanie wraz z partnerem na indywidualne terapie, ale jednak nie sposób pominąć, że jej partner złamał abstynencję i to już tydzień po zakończeniu terapii. Co istotne był on nietrzeźwy również wtedy, gdy małoletni przyjechali do matki na wakacyjne urlopowanie. Zważywszy, że miało się ono rozpocząć 3 lipca, a ostatecznie wobec decyzji uczestniczki rozpoczęło się 3 dni później, można przypuszczać, że także w poprzednich dniach L. S. nie zachowywał abstynencji. Można mieć też uzasadnione wątpliwości co do trzeźwości w tych dniach matki małoletnich. Po tym zdarzeniu aktywność M. K. (1) co do utrzymywania styczności z dziećmi zmniejszyła się. Matka małoletnich nie wykazuje także większego zainteresowania sytuacją szkolną i zdrowotną dzieci (nie miała wiedzy choćby w zakresie tego, że O. przestała brać leki przeciwdepresyjne). Kontynuowanie przez matkę małoletnich relacji z L. S., z którym małoletni nie chcą mieć kontaktu, powoduje, iż nie ma możliwości przejęcia przez nią pieczy nad dziećmi. Stanowisko takie znajduje uzasadnienie również w świetle opinii Opiniodawczego Zespołu (...) w K.. Jak wynika z tej opinii, matka nie daje rękojmi prawidłowego sprawowania pieczy nad dziećmi z uwagi na zbyt krótki czas trwania abstynencji od alkoholu. Nadto, w przypadku pozostawania w obecnym związku partnerskim, istnieje w jej przypadku zagrożenie powrotu do nałogu. Z opinii wynika bowiem, iż partner M. K. (1) prezentuje silnie rozbudowane mechanizmy zaprzeczania w odniesieniu do choroby alkoholowej, a więc nie przejawia wystarczających predyspozycji, aby pełnić w sposób prawidłowy pieczę nad małoletnimi, nawet jako opiekun drugoplanowy. Opiniujący zwrócili również uwagę, że umiejętności wychowawcze uczestniczki są ograniczone, szczególnie w odniesieniu do rozpoznawania i adekwatnego reagowania na emocjonalne potrzeby małoletnich. Nadto, zastrzeżenia specjalistów budzą także umiejętności wychowawcze partnera L. S., który poza okresowym kontaktem z małoletnimi, nie posiada istotnych, praktycznych doświadczeń rodzicielskich. Uczestniczka wprawdzie deklaruje zgłoszenie się wraz z partnerem na warsztaty kompetencji rodzicielskich, lecz mają się one rozpocząć pod koniec października br. Nie sposób oprzeć się wrażeniu, że podejmowane działania są pozorne, skoro bowiem uczestniczka знаła już treść opinii, winna niezwłocznie podjąć kroki w celu podniesienia kompetencji rodzicielskich zarówno własnych jak i partnera.

Podkreślenia wymaga, iż specjaliści z Opiniodawczego Zespołu (...) w K. wskazali, że dobro dzieci aktualnie wymaga pozostawienia ich w pieczy zastępczej. Mimo, że opinii została wydana w lipcu 2023 r. stanowisko to nie straciło na aktualności wobec braku podjęcia przez M. K. (1) rzeczywistych i zdecydowanych działań, które pozwoliłyby założyć, iż ustalenia opiniujących stały się nieaktualne.

Zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 9.06.2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U.2023.1426 ze zm.), pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które:

- 1) dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej;
- 2) nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona;
- 3) wypełniają obowiązek alimentacyjny - w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego;
- 4) nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych;
- 5) są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone: zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia oraz opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawioną przez psychologa ;
- 6) przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (...);
- 7) zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym :rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego (ppkt a), właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań (ppkt b),wypoczynku i organizacji czasu wolnego (ppkt c)

8) nie figurują w bazie danych Rejestru Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym.

Ponadto, pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo oraz gdy co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę posiada stałe źródło dochodów.

W związku z tym, że P. P. (1) i A. P. (1) nie są małżeństwem, Sąd mógł ustanowić rodziną zastępczą spokrewnioną wyłącznie uczestnika, który jest bratem przyrodnim O. i P.. Zebrany materiał dowodowy wskazuje, iż P. P. (1) spełnia kryteria przewidziane przez ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dla kandydatów na rodzinę zastępczą. Uzasadnionym jest zatem stwierdzenie, że P. P. (1) właściwie pokieruje procesem opiekuńczo-wychowawczym małoletnich, w tym będzie kontynuował działania, które podjęte dotychczas przez niego i jego partnerkę przyczyniły się do poprawy funkcjonowania O. i P. na gruncie szkolnym, a także doprowadziły do ustabilizowania się sytuacji emocjonalnej małoletnich.

Stosownie do art. 26 § 2 kc jeżeli dziecko nie przebywa stale u żadnego z rodziców, jego miejsce zamieszkania określa Sąd opiekuńczy. W związku z tym, że władza rodzicielska M. K. (1) została ograniczona przez umieszczenie małoletnich w rodzinnej pieczy zastępczej, Sąd uznał za zasadne ustalenie, iż miejscem zamieszkania małoletnich jest miejsce zamieszkania rodziny zastępczej.

Podstawowe obowiązki i prawa związane z wykonywaniem bieżącej pieczy nad małoletnim umieszczonym w rodzinie zastępczej, obejmują jego wychowywanie oraz reprezentowanie w dochodzeniu świadczeń przeznaczonych na zaspokojenie jego potrzeb (art. 112¹ kro). O ile natomiast Sąd uzna za potrzebne rozszerzyć te prawa i obowiązki, winien wydać stosowane orzeczenie (vide: uchwała SN z 19.03.1976r., III CZP 7/76, OSNPG 1976, nr 6, poz. 25, LEX nr 7810).

Zdaniem Sądu, w świetle okoliczności przedmiotowej sprawy zasadnym okazało się zmodyfikowanie podziału obowiązków i uprawnień pomiędzy rodzinę zastępczą a rodziców przyjętego przez ustawodawcę w przepisie art. 112¹ kro. Nie sposób uznać, aby możliwe było osiągnięcie porozumienia rodziny zastępczej z matką małoletnich w istotnych sprawach dotyczących ich kształcenia oraz leczenia, skoro M. K. (1) wykazywały w tych aspektach nieprawidłowości gdy dzieci pozostawały pod jej pieczą. Również po zabezpieczeniu małoletnich M. K. (1) nie wykazywała zainteresowania sytuacją szkolną ani procesem leczenia dzieci. Brak sądowej modyfikacji zakresu uprawnień rodzicielskich stałyby zatem w sprzeczności z dobrem małoletnich.

Z powyższych względów, zasadnym było rozszerzenie uprawnień rodziny zastępczej ponad uprawnienia wynikające z art. 112¹ § 1 pkt 1 kro i upoważnienie do podejmowania wszelkich czynności związanych z realizowaniem przez małoletnich obowiązku szkolnego oraz ich leczeniem.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie cytowanych przepisów, orzeczono jak w pkt I-III postanowienia.

Ze względu na umieszczenie małoletnich w spokrewnionej rodzinie zastępczej, Sąd zobowiązał (...) Centrum Pomocy (...) w K. do składania sprawozdań dotyczących sytuacji rodziny i udzielanej pomocy oraz prowadzonej pracy z rodziną, raz na pół roku (art. 109 § 4 kro).

Sąd odstąpił od obciążenia uczestniczki kosztami postępowania, uznając iż nie jest ona w stanie ich ponieść ze względu na swoją sytuację ekonomiczną (art.102 kpc w zw. z art. 13 § 2 kpc).

Sędzia Agnieszka Pietruszka